

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

ในปัจจุบันสภาพการณ์ของประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนทุกชนชั้นทุกภูมิภาคของประเทศ เนื่องมาจากการเกิดวิกฤติเศรษฐกิจตั้งแต่พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ทำให้ค่าเงินบาทตกต่ำ การขาดเชื่อมั่นในสถาบันการเงินและขาดสภาพคล่อง ผู้ลงทุนกู้เงินไม่ได้ การลงทุนชะงักงัน เกิดการว่างงานเพิ่มมากขึ้นถึง 2 ล้านคน ในพ.ศ. 2541 ปัญหาค่าครองชีพ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการขาดสภาพคล่องด้านเศรษฐกิจและปัญหาสังคมอื่นๆตามมา มากมาย รัฐบาลเล็งเห็นว่าทางแก้ประการหนึ่งคือ การปรับเปลี่ยนพัฒนาประเทศไทยให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของเศรษฐกิจและสังคมในขณะนั้น โดยกำหนดให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพึ่งตนเองภายในชุมชนด้วยการเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน ให้เป็นแนวทางที่จะช่วยให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจ และสังคมได้อย่างยั่งยืน (สำนักมาตรฐานการศึกษาฯ, 2545 : 137)

โดยเฉพาะการนำนโยบายโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product : OTOP) ซึ่งเป็นนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจระดับรากหญ้ามาใช้ โดยให้ประชาชนแต่ละหมู่บ้านใช้วัตถุดิบและทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ จนสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนได้ ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.2544-พ.ศ.2549) ที่มุ่งเน้นพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ด้วยกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ (กรมพัฒนาชุมชน, 2544 : 24)

จากการสำรวจของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พบว่าข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ.2544-ธันวาคม พ.ศ.2548 มีจำนวนกลุ่มผลิตภัณฑ์ทั้ง 75 จังหวัดทั้งสิ้น 15,133 กลุ่ม (<http://www.thaitambon.com>, 2549) มีผลิตภัณฑ์ที่ดีเด่นระดับจังหวัด จำนวน 2,725 ผลิตภัณฑ์และระดับประเทศจำนวน 7,753 ผลิตภัณฑ์ สามารถสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกเฉลี่ย 8.5 ต่อเดือน เป็น 8.9 ต่อเดือน ส่งผลให้สมาชิกร้อยละ 87.5 มีรายได้เพิ่มขึ้น ความยากจน

ลดลงร้อยละ 71 ถึง 76 การอพยพของแรงงานไปทำงานนอกหมู่บ้านลดลง ประชาชนในหมู่บ้านมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพเสริมเพิ่มขึ้น ([http:// www.nesdb.go.th](http://www.nesdb.go.th), 2549)

การดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ให้ประสบความสำเร็จ ส่วนหนึ่งมาจากสมาชิกกลุ่มหรือคนในชุมชนให้ความร่วมมือในการร่วมคิดค้น ร่วมตัดสินใจ ร่วมกันทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพ มีเอกลักษณ์เป็นของหมู่บ้านหรือตำบลมีจุดเด่นและจุดขาย (กรมการพัฒนาชุมชน, 2544 : 24) เมื่อประชาชนในท้องถิ่นให้ความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินการ ประกอบกับการสนับสนุนของภาครัฐอย่างจริงจังจะช่วยให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้และนำไปสู่เป้าหมายของการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในภูมิภาคของประเทศไทยและวางฐานที่สำคัญของจังหวัดและสังคมไทย

สำหรับภาคใต้ตอนบน ทางจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้นำนโยบายโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์มาดำเนินการในพ.ศ.2545 จนถึงปัจจุบัน มีจำนวนกลุ่มผลิตภัณฑ์ จากจำนวน 96 กลุ่ม เพิ่มขึ้นเป็น 119 กลุ่ม ซึ่งมียอดจำหน่ายเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับนับตั้งแต่พ.ศ.2545 มีมูลค่า 37,176,760 บาท พ.ศ.2546 ยอดจำหน่าย ได้เพิ่มขึ้นถึง 580,000,000 ล้านบาท ยอดจำหน่ายจากเดือนมกราคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2547 มีมูลค่า 526,000,000 ล้านบาท ยอดจำหน่ายจากเดือนมกราคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2548 มีมูลค่า 687,370,400 ล้านบาท สำหรับยอดจำหน่ายจากเดือนมกราคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2549 มีมูลค่า 1,135,000,000 ล้านบาท (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2549)

สำหรับผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดมีทั้งสิ้น 18 ผลิตภัณฑ์ อาทิ ไข่เค็มไชยา อาหารทะเลแปรรูป ผ้าทอพุมเรียง ผลิตภัณฑ์จักรสานกระจูดและอุทยานแห่งชาติเขาสก เป็นต้น แต่ประชาชนที่ได้เข้าร่วมโครงการยังมีปัญหาในการจัดการเนื่องจากการขาดแคลนเงินทุน หมุนเวียน ขาดวัตถุดิบ อุปกรณ์ และสถานที่ในการดำเนินกิจกรรม หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนไม่สม่ำเสมอ สมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม และยังไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาของกลุ่มได้ ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด อีกทั้งขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เนื่องจากไม่ทราบว่าตนเองต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนใดบ้างกังวลว่าจะเสียเวลาและไม่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ส่งผลให้การจัดการของกลุ่มขาดประสิทธิภาพ การทำงานไม่ต่อเนื่อง หน้าที่ส่วนใหญ่ในการจัดการจึงเป็นของคณะกรรมการกลุ่ม (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2548) ดังนั้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่มจึงพื้นฐานสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะทำให้เกิดผลสำเร็จต่างกัน

ดังนั้นจากประเด็นดังกล่าวจึงเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษา เพื่อจะได้ทราบว่าประชาชนที่เข้าร่วมในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีลักษณะและระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการอย่างไร รวมทั้งศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองของสมาชิก พัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์ ซึ่งจะทำให้การจัดการภายในกลุ่มมีคุณภาพ เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ ตลอดจนเป็นแนวทางการศึกษาแนวทางการพัฒนาให้กับกลุ่มอื่นซึ่งจะเป็นรากฐานที่เข้มแข็งในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงลักษณะ และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่วมคิด ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมปฏิบัติและด้านร่วมติดตามและประเมินผล
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ตำแหน่งทางสังคม ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์และการได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. ปัจจัยการคาดหวังผลตอบแทนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. ปัจจัยความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้ง 4 ด้าน

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะและระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี
4. ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร (Population)

- 1.1 สมาชิกในกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่จัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีในพ.ศ. 2548 จำนวน 119 กลุ่มผลิตภัณฑ์
- 1.2 พัฒนาการอำเภอของสำนักงานพัฒนาชุมชน 19 คน และพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล 119 คน ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

- 2.1 สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ร้อยละ 30 จากกลุ่มผลิตภัณฑ์ทั้งหมด ซึ่งได้จำนวน 36 กลุ่มผลิตภัณฑ์ ดังนั้นประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกในกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่จัดการโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีทั้งหมด 319 คน จากการใช้สุตรยามาเน่และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเทียบ สัดส่วน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มผลิตภัณฑ์
- 2.2 พัฒนาการอำเภอของสำนักงานพัฒนาชุมชน 3 คนและพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล 11 คน ที่รับผิดชอบโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากอำเภอและตำบลจากกลุ่มผลิตภัณฑ์ทั้งหมด 36 กลุ่ม

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 ปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ ตำแหน่งทางสังคม ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่ม การได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานพัฒนาชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบล

3.1.2 ปัจจัยด้านการคาดหวังผลตอบแทน

3.1.3 ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชน 4 ด้าน คือ ด้านร่วมคิด ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมปฏิบัติ และด้านร่วมติดตามและประเมินผล

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

1. กลุ่มผลิตภัณฑ์ หมายถึง กลุ่มที่ร่วมดำเนินงานกิจกรรมในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ตามความเหมาะสมและศักยภาพของท้องถิ่นหรือให้บริการพิจารณาจากคณะกรรมการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามกระบวนการและขั้นตอนของการดำเนินงานโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ทั้งสิ้น 36 กลุ่มผลิตภัณฑ์

2. การจัดการ หมายถึง การดำเนินการจัดสรรทรัพยากรทางการบริหาร ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการและทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยให้บุคคลหรือกลุ่มดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันของกลุ่ม

3. การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการในขั้นตอนต่างๆของกลุ่มผลิตภัณฑ์ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่วมคิด ด้านร่วมตัดสินใจ ด้านร่วมปฏิบัติและร่วมติดตามผลและประเมินผล

4. ร่วมคิด หมายถึง การร่วมประชุมกลุ่ม ร่วมเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน กฎระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่ม การร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผน คิดค้นกิจกรรมและการผลิตสินค้า ร่วมปรับปรุงการให้บริการหรือคุณภาพของสินค้า รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในการวางแผน และการประสานงานกับหน่วยงานและเครือข่ายต่างๆ

5. ร่วมตัดสินใจ หมายถึง การร่วมกระทำการคัดเลือกบุคคลและคณะกรรมการบริหารในกลุ่ม ร่วมกันตัดสินใจเลือกวิธีดำเนินการกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กิจกรรมของกลุ่ม

การคัดเลือกวัตถุดิบในการให้บริการหรือผลิตสินค้า ตัดสินใจกำหนดราคาค่าธรรมเนียมการให้บริการ รวมทั้งตัดสินใจปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์และเลือกวิธีการ แนวทางการแก้ไขปัญหา

6. ร่วมปฏิบัติ หมายถึง เป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ร่วมปฏิบัติงานตามแผนงานหรือกิจกรรม ร่วมชักชวนผู้อื่นให้ร่วมปฏิบัติงาน ปรึกษาคงประมาณ วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ในการดำเนินงานของกลุ่ม รับการฝึกอบรม พร้อมทั้งร่วมโฆษณาประชาสัมพันธ์และจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และประสานขอความร่วมมือระหว่างกลุ่ม หรือหน่วยงานต่างๆ

7. ร่วมติดตามและประเมินผล หมายถึง การควบคุมค่าใช้จ่าย ทรัพยากรและวัตถุดิบการดำเนินงานมีการสำรวจและเก็บข้อมูลการดำเนินงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานในรอบปีและประเมินผลกิจกรรมการให้บริการการผลิต การจัดจำหน่ายสินค้า ร่วมวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งติดตามและค้นหาแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานและมีส่วนร่วมกับทางราชการในการติดตามและประเมินผลความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคของกลุ่ม

8. ความคาดหวังผลตอบแทน คือรูปแบบของแรงจูงใจอย่างหนึ่ง เป็นความคาดหวังผลประโยชน์ตอบแทนจากการเข้าร่วมโครงการ ได้แก่ รายได้เพิ่มขึ้นทั้งของตนเองและกลุ่ม ได้รับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการกลุ่ม ได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการเข้าร่วม ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียง การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐหรือเอกชน ช่วยให้การดำเนินงานภายในกลุ่มมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น ปัญหาของกลุ่มได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องและทันเหตุการณ์ แรงจูงใจในการเข้าร่วมที่สำคัญช่วยให้สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน แรงจูงใจเหล่านี้ อาจจะเป็นแรงผลักดันให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการกลุ่มเพิ่มมากขึ้น

9. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หมายถึง ระดับความสามารถของสมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์จังหวัดสุราษฎร์ธานีในการตอบคำถามจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของการจัดการโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้ถูกต้อง

10. เจ้าหน้าที่ภาครัฐในสำนักงานพัฒนาชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลได้แก่ พัฒนาการอำเภอและพนักงานส่วนตำบลที่รับผิดชอบการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

11. ตำแหน่งทางสังคม หมายถึง การที่สมาชิกกลุ่มผลิตภัณฑ์ได้รับเลือกจากประชาชนหรือได้รับมอบหมายจากทางราชการให้เป็นผู้นำ ได้แก่ คณะกรรมการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการหมู่บ้าน ประธาน หรือกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เป็นต้น

12. ประชาชน หมายถึง สมาชิกในกลุ่มผลิตภัณฑ์โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีในพ.ศ. 2548 จำนวน 319 คน

13. ประเภทผลิตภัณฑ์ หมายถึง การจำแนกผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานีในพ.ศ. 2548 มีทั้งสิ้น 4 ประเภท ได้แก่ ผลผลิตทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป หัตถกรรมและสิ่งอุปโภค และแหล่งท่องเที่ยวและศิลปวัฒนธรรม

14. หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หมายถึง ผลิตภัณฑ์หรือบริการและกิจกรรมต่างๆ เช่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อม การแสดงศิลปะ ประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาชาวบ้าน ตลอดจนการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ เพื่อนำมาจัดการให้เป็นกระบวนการในการสร้างรายได้โดยชุมชนท้องถิ่นเอง ที่เน้นการสร้างรายได้ซึ่งเกิดจากผลิตภัณฑ์ของแต่ละหมู่บ้านหรือตำบล ทั้งนี้เพื่อต้องการให้แต่ละท้องถิ่นได้พัฒนาและสร้างผลิตภัณฑ์หลักดังกล่าวให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับทั่วไป มีการจัดการในด้านการตลาดที่ดีและเหมาะสมก็สามารถนำไปสู่การสร้างและเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่นนั้นอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนต่อไป